

शासनाच्या लेख्याबाहेर, स्वतंत्र बँक
खात्यामध्ये शिल्लक राहिलेल्या
रकमांवरील व्याजाच्या रकमा जमा
करण्यासाठीच्या उपाययोजना

महाराष्ट्र शासन

वित्त विभाग

शासन परिपत्रक क्रमांक :- संकीर्ण २०२५ / प्र.क्र.०४ / साधनसंपत्ती

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक

मंत्रालय, मुंबई ४०००३२

दिनांक: १५ सप्टेंबर, २०२५

परिपत्रक:-

शासनाची विविध प्राधिकरणे, स्वायत्त संस्था, ज्यांना शासनाच्या एकत्रित निधीमधून निधी, अनुदान म्हणून देण्यात येतो, असा निधी संबंधितांनी, निधी ज्या वर्षी दिला आहे, त्याच वर्षात खर्च करणे बंधनकारक आहे वर्षाखेरी असा निधी अखर्चित राहील्यास, तो वित्त विभाग वेळोवेळी सूचना निर्गमित करील, अशारितीने विहित कालमर्यादेत खर्च करणे किंवा अखर्चित राहिलेला निधी पुन्हा शासनाकडे प्रत्यार्पित करणेही बंधनकारक आहे. असा अखर्चित निधी शासनाच्या लेख्याबाहेर बऱ्याच कालावधीसाठी स्वतंत्र बँक खात्यात ठेवणे, ही बाब वित्तिय अनियमितता ठरते; आणि जबाबदार अधिकारी महाराष्ट्र कोषागार नियम, १९७९ नुसार शिस्तभंगाच्या कारवाईस पात्र ठरतो. असे असले तरीही बरेचदा शासनाच्या लेख्याबाहेर स्वतंत्र बँक खात्यात ठेवलेल्या बऱ्याच मोठ्या रकमांवरील जमा झालेल्या व्याजाच्या रकमा, जमेच्या कोणत्या लेखाशिर्षाखाली जमा कराव्या, याबाबत सातत्याने शासनाच्या वित्त विभागाकडे विचारणा करण्यात येते, सदर समस्या निवारणासाठी पुढीलप्रमाणे सूचना निर्गमित करण्यात येत आहेत-

(१) शासनाच्या कोणत्याही प्राधिकरण अथवा स्वायत्त संस्थेत त्यांना विविध कारणांसाठी दिलेल्या अनुदानाच्या रकमा, शासनाच्या लेख्याबाहेर राहणार नाहीत, याची कसोशीने दक्षता घ्यावी. असा निधी शासनाच्या लेख्याबाहेर ठेवण्यास जबाबदार असणाऱ्या संबंधित अधिकाऱ्यांवर शिस्तभंग कारवाई प्रस्तावित करण्याच्या सूचना सर्वप्रथम निर्गमित करण्यात याव्या.

(२) वित्त विभाग शासन निर्णय दिनांक १४ फेब्रुवारी २०२३ अन्वये निर्गमित करण्यात आलेल्या आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा, (VPDA-Virtual Personal Deposit Account) ही कार्यपद्धती अवलंबविण्याची तत्पूर्वी संबंधित प्राधिकरण किंवा स्वायत्त संस्थेस सूचना देण्यात याव्या.

(३) यानंतरही मागील काही वर्षातील अखर्चित राहिलेल्या, शासनाच्या लेख्याबाहेर स्वतंत्र बँक खात्यात शिल्लक राहिलेल्या रकमांवरील व्याजाच्या रकमा जमा करण्यासाठी, खालील जमेच्या लेखाशिर्षाखाली, स्वतंत्र लेखाशीर्ष तत्काळ प्रस्तावित करण्यात यावे:-

००४९ शिल्लक रकमांवरील व्याजाच्या जमा रकमा

८०० इतर जमा रकमा

(४) सदर नव्याने उघडण्यात आलेले स्वतंत्र जमेचे लेखाशीर्ष हे तात्पुरत्या स्वरूपात असावे, आणि असे लेखाशीर्ष असणे म्हणजे, शासनाच्या अखर्चित रकमा, शासनाच्या लेख्याबाहेर स्वतंत्र बँक खात्यात ठेवण्याचा परवाना मिळाला आहे, असा याचा अर्थ घेता येणार नाही. अत्यंत अपवादात्मक स्थितीतील व्याजाच्या रकमा जमा करण्यासाठी सदर नवीन लेखाशीर्ष उघडण्याची परवानगी याद्वारे देण्यात आलेली आहे, याची नोंद घेण्यात यावी.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२५०९१५१५५५५५५८२०५ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सुनिल शिंदे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत.

१. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई,
२. सर्व अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव, मंत्रालयीन प्रशासकीय विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
३. सर्व सह सचिव / उप सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
४. सर्व व्यय व अर्थसंकल्प कार्यासने, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
५. कार्यासन साधनसंपत्ती (निवड नस्ती), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.